

Utbildningsutvärdering med extern bedömargrupp vid Göteborgs universitet

**BEDÖMARUTLÅTANDE MASTERPROGRAMMET *UTBILDNING FÖR HÅLLBAR
UTVECKLING* (120hp) VID UTBILDNINGSVETENSKPALIGA FAKULTETEN**

2021-05-20

Bakgrund

Den externt tillsatta bedömargruppen (se nedan) har haft i uppdrag att bedöma masterprogrammet Utbildning för hållbar utveckling (120 hp) utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt [policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling](#) och med stöd av dokumentet Utbildningsutvärdering med extern bedömning vid utbildningsvetenskapliga fakulteten.

Inför platsbesöket lämnade fakulteten och institutionen ett antal dokument till bedömargruppen (bilaga 1). Den 10/3 2021 genomfördes ett förberedande möte där tidsplan och inbjudan av medverkande grupper inför det digitala platsbesöket planerades. Under mötet utreddes också detaljer i underlaget liksom andra premisser för besöket som till exempel möjligheter att spela in och dokumentera intervjuerna med de olika grupperna. Platsbesöket genomfördes den 21-22/4 2021 (program för platsbesök, se bilaga 2). Bedömargruppen har därefter med utgångspunkt i underlag och platsbesöksintervjuer via zoom-möten 13/4 och 22/4 gemensamt utarbetat sitt bedömarutlåtande.

Bedömargruppen ska enligt anvisningar bestå av två externa sakkunniga men tyvärr tvingades en extern sakkunnig att på kort varsel avbryta sitt arbete innan platsbesöket på grund av sjukdom.

Följande personer har ingått i bedömargruppen:

- Per Sund, lektor, Institutionen för matematikämnet och naturvetenskapsämnenas didaktik, Stockholms universitet (ordf.)
- Helene Grantz, Programsamordnare Lärande för hållbar utveckling, Världsnaturfonden, WWF
- Per Knutsson, lektor, Institutionen för globala studier, Göteborgs Universitet
- Aida Johnsson Habibija, student, Uppsala universitet
- David Edberg Landeström, student, Uppsala universitet

Utbildningens främsta styrkor och svagheter samt bedömargruppens reflektioner och rekommendationer

Bedömargruppen har valt att presentera en relativt omfattande rapport. Fokus har varit att förutom att göra en god kvalitativ kontroll av programmet enligt fastställda kriterier också medverka till att skapa ett underlag för fortsatt utveckling på programnivå och kursnivå. Bedömargruppen betraktar rapporten som ett förhoppningsvis värdefullt dokument för programråd och ledningsnivåer att regelbundet återkomma till för att diskutera fortsatt utveckling under de närmaste åren. Programmet har kommit en bit på väg men det finns en del beslut att ta om nya möjliga inriktningar och förskjutningar av mer programövergripande karaktär.

Utifrån en granskning av programmets olika kvaliteter utifrån de åtta kriterier som anges i uppdraget, är bedömargruppens sammanfattande omdöme att masterprogrammet Utbildning för hållbar utveckling (120 hp) håller god kvalitet. Programmets disciplinövergripande karaktär är en utmaning att förlägga och genomföra inom en akademisk miljö. Det kräver år av förberedelser, planering och institutionssamarbeten samt utöver detta bilda ett nytt vetenskapligt huvudområde för att förlägga det mångdisciplinära programmet inom den utbildningsvetenskapliga fakulteten. Det underlag som bedömargruppen haft till förfogande visar att denna process har genomförts och fortsätter att genomföras på ett skickligt sätt av ledning/ar och programråd, institutioner och kursansvariga.

Komplexiteten i programmets innehåll, organisation och uppbyggnad på Internet (via lärplattformen Canvas) ger också utrymme för en mängd didaktiska och sociala utmaningar. Programutvecklingen har kommit lång väg men det finns ytterligare utvecklingsmöjligheter. En viktig diskussion för ledningen är om, och i så fall hur, den ursprungligt utvecklade och strukturerade programmet på distans kan utvecklas mot att bli en mer interaktivt och socialt utbildningsprogram som är mer tidsbunden i realtid.

Komplexiteten inom programmet genom olika kunskapsinnehåll, perspektiv, kritiska perspektiv, intresse- och målkonflikter är något som alla parter bedömargruppen samtalat med anser är masterprogrammets viktigaste styrka. Studenterna uppfattar mångfalden som en 'ögonöppnare' för en god reflexivitet om utvecklingsfrågor, lärarna ser komplexitet som en röd tråd som binder delkurserna och ledningen ser dessa som en viktig del av uppkomsten och institutionella samarbetet runt programmet. Komplexiteten är också programmets innehållsliga styrka. Ambitionsnivån i alla delkurser är mycket hög kunskapsmässigt, vetenskapligt, strukturellt som syftar till att utveckla studenters lärande om utbildning och hållbar utveckling.

Det är två huvudområden för utveckling av programmets genomförande har uppmärksammats av gruppen under samtalen med studenter och lärare. Det ena är kommunikation som är ett centralt begrepp för programmet i flera olika betydelser: kommunikation utåt av programmets karaktär, lärar-student, student-student, kommunikation i realtid eller asynkront. Det andra huvudområdet handlar om de två studieårens olika karaktär. År 1 erbjuder studenter en mängd kunskaper och perspektiv på samhällsprocessen hållbar utveckling men också utbildningsperspektivet fokuseras till en viss grad. I år 2 är utbildningsforskningsperspektivet helt dominerande. Denna kvalitativa skillnad uppfattas av studenter på olika sätt beroende av studenternas egen bakgrund. De studenter som själva varit inriktade på lärande och mer praktisk yrkesorientering tycker att år 2 känns främmande medan de forskningsinriktade studenterna anser att utbildningen först här når en tydligt avancerad akademisk nivå.

Sammanfattning av tre viktiga diskussionspunkter på programnivå

I samtal och i det skriftliga underlaget till bedömningen har dessa punkter uppmärksammats av bedömargruppen. Samtliga punkter har viktiga implikationer för att lösa flera av de utmaningarna men också för att bearbeta de olika möjligheterna till utveckling som framkommit.

Antagningskrav

Har stor betydelse för genomströmningen och kvaliteten på examensuppsatserna. Det bör övervägas lärarexamen, alternativt enstaka kurs inom utbildningsvetenskap och/eller någon form av uppsats/skriftligt arbete.

Studietakt

Har stor betydelse för genomströmningen och kvaliteten på examensuppsatserna. Lärarna uttryckte att det är ett problem att studenterna arbetar vid sidan om studierna. Det bör övervägas om hela eller delar av programmet ger på deltid.

Distanskurs/online-kurs (program på distans/on-line program)

Har stor betydelse för hur kurserna utformas, struktureras (i realtid/asynkront och innehåll) och genomförs.

Har stor betydelse för kommunikationen mellan olika parter på flera olika sätt, ömsesidiga förväntningar och studenternas önskan om en ökad social samvaro.

Det bör övervägas att omarbete hela eller delar av programmet till distansundervisning on-line där delar sker i realtid för att i större uträkning efterlikna sammanhållen undervisning.

Bedömning av masterprogrammet *Utbildning för hållbar utveckling*, GU

Bedömningen gäller huruvida den granskade utbildningen:

1. Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet. (Mindre brister som identifierats anges.)
2. Uppvisar brister kopplade till kriteriet. (Bristerna anges och ev. förslag till åtgärder listas.)
3. Bedömargruppen kan inte, utifrån underlag och platsbesök, bilda sig en tillräckligt underbyggd uppfattning om huruvida utbildningen lever upp till kriteriet eller inte.

Åtta kriterier har beaktats 1-8.

1) att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens-examensmål

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Det skriftliga underlaget visar på en god uppbyggnad i teorin enligt högskoleförordningens examensmål liksom de lokalt utformade målen för programmet. Progressionen och uppfyllelsen av olika program mål med delkursernas olika moment enligt programmatrisen är god och väl uppfylld. Utformning av övningar och examinationsuppgifter på Canvas visar på olika examinationsformer där krav och kriterier på studenternas arbeten ligger på en rimlig vetenskaplig nivå.

Förbättringsområde på programnivå

Programmet ligger inom den utbildningsvetenskapliga fakulteten men kunskaper inom utbildningsvetenskap finns inte med som antagningskrav. Det kan vara fortsättningsvis nödvändigt att inkludera någon kurs/delkurs inom utbildningsvetenskap som antagningskriterium. Masteruppsatsen sker i regel som en fördjupning i det huvudämne studenten har i sin kandidat. Nu finns dock ett bredare akademiskt huvudområde för masterexamen antaget mot *utbildning och hållbar utveckling* inom utbildningsvetenskap.

Förbättringsområde på kursnivå

En fråga som infinner sig är - hur masterprogrammet kan fördjupa den vetenskapliga nivån i relation till examensarbetet (ESD700) för alla deltagande studenter, med tanke på att de antas till programmet med väldigt olika kandidatexamen? Programmets interdisciplinära ambition kan uppfattas motverka detta men det är nog viktigt att styra masteruppsatser och handledare mot att tydligt omfatta en fördjupning i utbildningsvetenskap med god koppling till hållbar utveckling. Detta kan skrivas fram tydligt av författaren själv i inledningen av respektive uppsats. Det kan till exempel verka starkt styrande och begränsande men utbildningsvetenskap och hållbar utveckling är båda öppna och breda områden att beforska på ett diversifierat sätt. Det finns utrymme för en stor diversitet i uppsatsämnen men det är också viktigt att programmets slutprodukt inriktar sig emot hållbar utveckling samt visar på en fördjupning inom utbildningsvetenskap.

Progressionen mellan olika delkurser behöver utvecklas för att bättre säkerställa studenternas lärandeprocess. Här finns grundläggande frågor att ställa om programstruktur och innehållsmässig följd. Vad består progressionen av (naturvetenskapliga begrepp, komplexiteten, forskningsförberedande)? Hur binder den samman kurserna och i vilket syfte? Hur leder progressionen mot examensmålen på ett sätt som på ett tydligt sätt kan kommuniceras till och förstås av studenterna? Kommer kurserna i en lämplig ordning som stärker den röda tråden? Hur kommuniceras detta till studenterna?

2) att undervisningen sätter studenternas/doktorandernas lärande i centrum

Uppvisar brister kopplade till kriteriet

I samband med bedömargruppens diskussioner med studenter och lärare synliggjordes en viktig skillnad i förutsättningarna för lärande i programmet. Det finns en diskrepans mellan studenters förväntningar på vad de ser som en online-kurs samt vad lärare ser som en distanskurs. Å ena sidan vill studenterna att kurserna ska efterlikna de förutsättningar som finns för att studera på plats på campus med dess fördelar av kontakt mellan studenter men även i kommunikationen mellan studenter och lärare. Studenterna efterfrågar, även de fördelar som finns i och med att kurserna förs online, till exempel de olika digitala verktyg som Internet har att bidra med. Å andra sidan ger lärarna uttryck för en bild av delkursen (ESD101-600) som en distanskurs där lärare tillhandahåller all information på ett välstrukturerat sätt för att studenterna sedan ska kunna ta till sig detta på egen hand i egen takt. Detta leder till att vissa förväntningar på delkurserna från studenternas sida inte överensstämmer med det kursen faktiskt bidrar med. Detta kan grunda sig i en brist på kommunikation om programmets studiekaraktär (distansprogram individuellt/online-program med gruppinslag) till studenterna. Det kan också vara en fråga som inte heller är helt tydligt reflekterat av lärare och ledning. Generellt handlar det om programmets karaktär som helhet.

Vissa av studenterna har gett uttryck för ett stort hopp mellan det första och andra året inom programmet. Det första året ger väldigt mycket basinformation om hållbar utveckling medan det andra året snarare fokuserar på forskning inom utbildningsvetenskap. Det finns de som tycker att hoppet däremellan är alldeles för stort medan det var andra som upplevde att de saknade mycket av det vetenskapliga djupet under det första året.

Många studenter upplevde att de fick en bra faktagrund inom kurserna första året både från kritiska perspektiv, hållbarhetsperspektiv och utbildningsperspektiv men det fanns en tydlig önskan hos studenter att få mer och fler möjligheter att i debattform få reflektera kring dessa i högre grad. De vill delta i fler diskussioner om kursinnehållet på ett sätt som kan hjälpa dem att binda ihop programmet innehåll och olika perspektiv till en personlig syntes.

Rekommendationer för att uppfylla kriteriet

Ledningen och lärare behöver fundera över om detta är ett distansprogram eller online-program samt tydligt informera studenter och blivande studenter om detta. Om det skulle beslutas att detta ska vara ett online-program så finns det en hel del saker som skulle kunna göras. Till exempel skulle man kunna införa basgrupper. Detta skulle kunna tillföra en social dimension till kurserna vilket många av studenterna har efterfrågat men det kan också hjälpa studenterna att veta om de är på rätt väg inom kursen genom att det blir lättare att diskutera med andra. Därefter skulle det kunna införas mer lärarledda tillfällen såsom seminarier, diskussioner men även frågestunder. Om man vill att programmet ska vara tillgängligt för studenter över hela världen samt studenter som jobbar dagtid så behöver inte de lärarledda tillfällena vara obligatoriska utan kan spelas in så att studenter kan ta del av dessa efteråt via asynkrona inlägg på diskussionsfora på Canvas.

Det finns flera sätt att minska på gapet mellan första och andra året. Ett sätt kan vara införa fler akademiska moment under första året för att på så sätt träna studenterna i detta inför det kommande uppsatsskrivandet år 2. En del moment från ESD500 kan eventuellt flyttas till ESD101. Det är viktigt att också introkursen håller hög utbildningsvetenskaplighet. Övningar och uppgifter inom de olika delkurserna i år 1 kan vara tydligare inriktade mot att vara mer forskningsförberedande aktiviteter: självständiga litteratursökningar, inläsning av individuellt intressanta artiklar med fokus mot det avslutande arbetet samt tidigt och progressivt fokus på akademiskt skrivande. Dessa åtgärder skulle troligen även uppskattas av de studenter som inte tyckte att det var tillräckligt vetenskapligt/forskningscentrerat under det första året.

3) att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Genomgången av kursplaner, litteraturlistor, studentutvärderingar, samt tillgängligt material på plattformen Canvas för respektive kurs, ger vid handen att samtliga kurser på ett mycket tydligt sätt vilar på relevant vetenskaplig grund. Samtliga kurser använder sig av vetenskapligt granskad litteratur i mycket hög utsträckning, kompletterad av relevanta, policy-orienterade rapporter och dokument. Balansen mellan litteratur som behandlar olika aspekter av och perspektiv på hållbar utveckling mer generellt, och litteratur med utbildningsvetenskaplig inriktning är också genomgående god. Dessutom är en betydande del av innehållet i många kurser forskningsnära (i den aktuella disciplinen), då flera kursmoment använder sig av granskade vetenskapliga publikationer författade av deltagande lärare och kursledare. De deltagande lärarna och kursledarna har genomgående relevant och stor kompetens i förhållande till de frågor och teman de undervisar om i programmet. Lärlagen för de olika kurserna visar också generellt sett på en god balans mellan kompetens i förhållande till olika aspekter och perspektiv på hållbar utveckling mer generellt, och utbildningsvetenskaplig kompetens. Sammantaget ger programmet intryck av en väl genomtänkt och balanserad kombination av fördjupade inomvetenskapliga perspektiv och mångvetenskaplig bredd.

Förbättringsområden på kursnivå

ESD101: Det finns flera ESD-inriktningar belysta såsom policy, sociologiska och post-humana perspektiv. Det som kan tillföras tydligare i kursen är perspektiv tydligare inriktade mot det formella lärandet där frågor om normativitet, demokrati, pluralism, autenticitet, indoktrinering vs emancipation och utbildningens funktioner. Det är viktigt att dessa begrepp får tydligare utrymme i didaktiska diskussioner om ESD-undervisning. Någonstans i programmet i utbildning för hållbar utveckling behöver en systematisk begreppsutredning genomföras: Hållbar utveckling (samhällsprocess), Utbildning för hållbar utveckling (ett förhållningssätt till undervisning och lärande på policynivå, UNESCO), Lärande för hållbar utveckling (Förhållningssätt till lärande och undervisning på didaktisk nivå formellt och informellt). ESD/ESE forskningsdiskussioner om demokratifrågor, post-koloniala perspektiv, neo-liberala krafterns inverkan och 'klassrumsdidaktik'.

ESD200: Man kan möjligen fundera på om begreppet/fenomenet 'Citizen Science' bör ha en sådan bärande och central roll i kursen (både i kursplan och litteraturlista), med tanke på dess i övrigt mer övergripande och breda innehåll. Är det på vetenskaplig grund rimligt att presentera 'Citizen Science' som så centralt som kursen ger intryck av, eller bör det kanske snarare presenteras som ett av många olika exempel på demokratisering och deltagande i relation till vetenskaplig kunskap?

ESD600: Mot bakgrund av studenternas mycket olika utbildningsbakgrund och kompetens, kan man fundera på rimligheten i att endast ha två relativt korta texter som gemensam, obligatorisk litteratur på en kurs som metodologiskt ska förbereda studenterna för sitt examensarbete. Litteraturlistan innehåller många relevanta texter, men den stora majoriteten av dem är rekommenderad och inte obligatorisk (vilket borde innebära att man inte kan examinera studenterna med utgångspunkt i den). Även om en metod- och forskningsdesignkurs på masternivå med nödvändighet bör inriktas mot den enskilda studentens kommande examensarbete, bör man ändå reflektera kring möjligheten att låta en större del av litteraturen utgöra obligatorisk läsning än vad den är idag.

ESD700: De studenter som saknar erfarenhet av akademiskt skrivande behöver extra handledning inledningsvis liksom fortsatt grupphandledningsmöten (exempelvis det mitt-termin-seminarium som finns och ytterligare tillfällen att träffa andra studenter). Handledare bör också vara kompetenta inom utbildningsvetenskaplig forskning och gärna ha en inriktning mot hållbar utveckling eller utbildning för/om/och/i hållbar utveckling. Huvudhandledaren bör vara från utbildningsvetenskapliga fakulteten.

Förbättringsområden på programnivå

Även om den vetenskapliga kompetensen i lärarlagen är mycket god och innehållet i kurserna genomgående tydligt vilar på relevant vetenskaplig grund kan man ändå reflektera kring innehåll som idag inte har fått plats eller endast marginellt utrymme. Möjliga exempel på detta är deltagande av lärare med nationalekonomisk/miljöekonomisk, miljöpsykologisk och/eller statsvetenskaplig inriktning. Detta då dessa samhällsvetenskapliga ämnen står för viktiga perspektiv och bidrag i relation till vår kunskap och förståelse om hållbar utveckling. I relation till första årets kurser skulle också ett starkare humanistiskt inslag kunna stärka programmet (det vill säga det fält som ofta kallas miljöhumaniora). Både för att få in ett tydligare historiskt perspektiv, men också för att miljöhumaniora står för väsentlig teoretisk utveckling i relation till hållbar utveckling (till exempel posthumana perspektiv) samt inbegriper spännande användning av konstnärliga metoder och tekniker i tolkning och förmedling av vetenskaplig kunskap relaterad till hållbar utveckling.

Det finns en del begreppsutredningar att göra inom programrådet om exempelvis interdisciplinärt (syftet i utbildningsplanen)/transdisciplinärt förhållningssätt (Utbildningsplan punkt 4 examen), prepositionen mellan utbildning *och* hållbar utveckling (i kursplaner används *och* samt i Programnamnet *för*).

4) att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Mycket kompetenta lärare från fem institutioner samarbetar på ett bra sätt enligt egen utsägo, programråd och ledning. Hur långt programmets kurslärare samverkar till en interdisciplinär, tvärvetenskaplig, multidisciplinär lärandesituation ur ett studentperspektiv är svårt att avgöra.

Förbättringsområde på programnivå

Det kan saknas någon kurslärare med tydligare koppling till forskningsfältet environmental and sustainability education research (ESER). Det är få referenser till artiklar och tidskrifter inom det forskningsfältet. Forskare genomför en forskningskonferens inom Europa där cirka 100 forskare årligen träffas inom EERA (European Education Research association).

5) att utbildningen är relevant för studenternas/doktorandernas och samhällets behov

Bedömargruppen kan inte, utifrån underlag och platsbesök, bilda sig en tillräckligt underbyggd uppfattning om huruvida utbildningen lever upp till kriteriet eller inte.

Det finns i dagsläget inte någon avnämare som ingår i programrådet eller andra existerande samarbeten med aktörer utanför universitetet för att identifiera samhällets behov relaterat till utbildningen. Det är därför svårt att säkerställa hur utbildningen svarar upp mot kriteriet som handlar om samhällets behov.

När kursupplägget prövades första gången genomfördes en enkätundersökning (enligt underlaget till bedömargruppen) för att ta reda på studenternas bakgrund, förväntningar och behov. Den ursprungliga enkäten används inte längre och har inte ersatts med något annat verktyg för att ta reda på studenternas behov.

I samtalen med studenterna inser bedömargruppen att många verkar ha valt att läsa masterprogrammet utifrån ett intresse för hur-frågorna i ESD. Det finns en förväntan om att programmet ska genomsyras av/genomleva de didaktiska perspektiven av ESD i programmets egen praktik. Men studenterna ger uttryck för att det inte är så, utan många inslag präglas av traditionell universitetsundervisning i form av föreläsningar och uppgifter som bedöms summativt istället för formativt.

Rekommendationer för att bättre uppfylla kriteriet

För att formalisera kontakten med omgivande samhälle och dess behov kopplat till programmet bör programrådet kompletteras med en avnämare. Ett ytterligare sätt att förstärka kontakten är att upprätta ett avnämardforum där alumner bjuds in att beskriva hur de efter programmet använder sina kunskaper och förmågor i sin dagliga praktik.

Med tanke på programmets breda antagning med studenter från hela världen och med olika studiebakgrund, så vore det bra att initialt kartlägga studenternas förväntningar och behov, till exempel via en enkät.

Undersök möjligheterna att integrera ESDs hur-perspektiv på ett tydligare sätt i programmets praktik. Se också över möjligheterna att använda fler av de digitala möjligheter för interaktivitet och samskapande som vuxit fram de senaste åren. Här tror vi att många av era studenter skulle kunna vara behjälpliga i att vara med och utveckla formerna vilket kan stärka deras inflytande i programmet.

6) att studenterna/doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Samtliga kurser utför kursutvärderingar, vilket resulterar i kursrapporter där eventuella problem som studenter lyft tas upp, utvärderas och lösningar föreslås. I programrådet sitter två studentrepresentanter, en från varje årskurs, som fungerar som en kommunikationskanal mellan studenter och lärare. Vid incidenter då studenter framfört klagomål har detta behandlats av programrådet och programledning och dessutom återkopplats till studenter om åtgärder som vidtagits. Studenterna uttrycker att det är otydligt vilka kanaler man ska använda för vilken typ av frågor, både gällande otydligheter om kursinformation men även större frågor om kursens utförande.

Förbättringsområde på kursnivå

Det är lätt att förstå att den breda antagningen av studenter från hela världen med mycket olika akademisk och kulturell bakgrund kräver tydliga kursstrukturer som läggs ut i god tid på Canvas. Det innebär att möjligheten för studenter att påverka den aktuella kursen riskerar att minska betänkligt. I praktiken kan i dagsläget studentinflytande i planeringsfasen endast förekomma genom kurs- och programutvärderingar. Inflytande i genomförandet kan utvecklas genom fler grupparbeten och mer öppna samt individuellt intressestyrda och valbara övningar och uppgifter. Grupparbeten skapar, förutom möjligheterna till inflytande, också möjligheter till fler sociala sammanhang.

Genom att förtydliga både vilka kanaler som finns tillgängliga för studenter att kontakta lärare och programråd, och vilka typer av frågor och problem som är lämpliga för vilka kanaler skulle man underlätta för studenter att framföra eventuell konstruktiv kritik eller synpunkter, utöver kursutvärderingarna.

Det finns goda möjligheter till att utveckla kursmoment som just lyfter upp studenternas olikheter i bakgrund som en resurs för undervisningen. Exempelvis diskussioner om relationen människa – natur, kolonialism, nord – sydperspektiv men och andra etiska perspektiv på samhällsvetenskapliga frågor med naturvetenskapligt innehåll (SNI frågor).

7) att en för alla studenter/doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Lärare använder sig huvudsakligen av den digitala webplattformen Canvas för att kommunicera med studenterna. På plattformen läggs material och förinspelade föreläsningar upp som studenterna tar del utav. På plattformen finns även en del interaktiva funktioner så som chattar och diskussionsforum som nyttjas av lärare och studenter. Dessa uttrycker både lärare och studenter fungerar väl. Generellt uttrycker studenterna att strukturen som lärarna har skapat på Canvas är lättillgänglig, men efterfrågar mer tydlighet gällande uppgifter och planering, redan i början av kurser. Studenter uttryckte också att kurslitteratur ibland också har varit svår att få tag på när den inte är tillgänglig elektroniskt, särskilt för de studenter som befinner sig utanför Sverige.

Förbättringsområde på kursnivå

Kommunikation

Lär-plattformen Canvas används aktivt av lärare och studenter. Studenter upplever dock att kommunikationen genom plattformen är otydlig. Studenter vi talat med uppger att när frågor gällande till exempel uppgifter eller kurslitteratur uppstår, så är det svårt att veta vilken kanal man bör vända sig till för att snabbast få svar eftersom lärare använder plattformen på olika sätt. Diskussionsforum, chatt-funktioner och mejl har kommit upp som möjliga kommunikationskanaler, men studenter menar att vilken kanal lärare föredrar och varierar mellan och inom kurserna. Att i början på varje kurs kommunicera till studenterna vilka kanaler som finns tillgängliga och hur dessa nyttjas av läraren skulle minska onödigt stress och göra interaktionen mer intuitiv och effektiv. På det sättet skulle studenters delaktighet i kursens utveckling förbättras och förhoppningsvis skulle färre av de återkommande problemen som studenterna tagit upp kvarstå. En viktig aspekt som lyfts i tidigare utvärderingar och under programråd är vidare att deltagande lärare förbättrar sina kunskaper om och färdigheter i att arbeta med plattformen Canvas.

Det framkommer även att studenterna ofta önskat mer kontakt med lärare, handledare och andra studenter och att man annars känner sig ensam under utbildningen. En medvetenhet om detta framkommer hos lärarna som sett en utveckling i online-utbildning/undervisning det senaste året och därmed också märkt att studenters förväntningar på de interaktiva momenten i kursen ökat. Webbinarier har integrerats i utbildningen, men studenterna efterfrågar ännu fler likande moment, speciellt gällande interaktion mellan studenter. Ett förslag som kom upp var ett study-buddy system med studenter från år 2 som kan hjälpa studenter från år ett. Exempelvis Uppsala universitet har mentorsutbildningar för studenter med syfte att hjälpa andra studenter med studierna. Mer organiserade basgrupper eller schemalagda diskussionsgrupper kan vara andra alternativ, då det kan underlätta problematiken gällande tidszoner att dela in i mindre grupper efter studenters tillgänglighet. Schemalagda frågestunder togs också upp som ett önskat verktyg för studenter att snabbt få svar på frågor. Om denna typ av interaktion inte är möjlig att erbjuda studenter bör detta kommuniceras redan innan studenter söker programmet (programmets studiekarakter), då studenters förväntningar ligger mer åt att programmet bör vara en online-utbildning.

Studenter uttrycker att uppgifternas syfte ibland är otydligt, speciellt kopplat till den återkoppling på uppgifter de fått. Återkoppling visar dem att de inte riktigt förstått syftet med uppgiften från början. De efterfrågar en bättre introduktion av uppgifterna.

De uttrycker att de skulle vilja se en bättre koppling mellan olika kurser och uppgifter, så att de känner att de kan utvecklas efter varje uppgift och bygga vidare på den kunskap och de metoder som utvecklas under kursernas gång. Ett vanligt uttryck bland de internationella studenterna var att de sökte bekräftelse på sina individuella 'building-blocks'. Byggstenar som de kan använda för att bygga samman kursmoment och kurser till en mer homogen masterutbildning.

8) att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs.

Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet

Tidigare programrapporter, protokoll från programrådsmöten, delkursutvärderingar och självreflektionsunderlag visar att programmet är stadd i kontinuerlig utveckling och har en organisation som möter detta på ett professionellt sätt. Bedömargruppens samtal med studenter, lärare och ledning bekräftar detta. Det är den främsta orsaken till att denna externa bedömning vid sidan av den kvalitativa vetenskapliga kontrollen också inriktades emot att erbjuda förslag på utvecklingsmöjligheter av programmet som helhet.

Underlag till bedömargruppen

Bilaga 1

Program platsbesök, den 21-22/4 2021

Bilaga 2

Förteckning av underlag

1. Göteborgs universitets styrdokument för utbildningsverksamhet
 - a. Regler för utbildningsplan
 - b. Regler för kursplan på grund- och avancerad nivå
 - c. Regler för examination
 - d. Regler för studier
 - e. Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling
 - f. Pedagogiskt idéprogram
 - g. Policy för pedagogisk utveckling

2. Utbildningsvetenskapliga fakultetens gemensamma dokument för utbildningsverksamhet
 - a. Regler för programråd
 - b. Utvärdering av utbildning; riktlinjer för åtgärdsplan och utbildningsutvärdering
 - c. Mall för programrapport, kursrapport och kursvärdering
 - d. Hållbarhetsmärkning

3. Institutionen för didaktik och pedagogisk professions gemensamma dokument
 - a. Aktivitetsplan
 - b. Handlings- och verksamhetsplaner

4. Programmets specifika dokument
 - a. Antagning och uppföljning
 - b. Examensarbeten och omdömen
 - c. Examensmålsmatris
 - d. Examinationsuppgifter och bedömningskriterier för examination
 - e. Kursplaner och litteraturlistor
 - f. Kursrapporter och kursutveckling
 - g. Länkar till kurssidor och exempel på kursupplägg
 - h. Lärarlista
 - i. Programråd, mötesanteckningar och ledamöter
 - j. Programrapport
 - k. Samverkansavtal
 - l. Utbildningsplan och lokal examensbeskrivning

5. Information till bedömargruppen
 - a. Utbildningsutvärdering med extern bedömargrupp vid
Utbildningsvetenskapliga fakulteten
 - b. Bedömargruppens sammansättning
 - c. Tidsplan
 - d. Innehållsförteckning material
6. Webbaserat platsbesök
7. Reflektionstext för programmet

Digitalt platsbesök ESD 21-22/4-2021

21 april

10.00-10.40	Bedömggruppen har ett internt förberedande möte		Språk
10.45-11.45	Studenter	<p>Alice Annelin, Sverige, går ESD700, kull HT19, klar med 90 hp</p> <p>Elin Brate går ESD700, Sverige, går ESD700 kull HT19, klar med 90 hp</p> <p>Athlyn Cathcart-Keays, Storbritannien, går ESD400, kull HT20, klar med 45 hp</p> <p>Karin Isaksson, Sverige, går ESD400, kull HT20, klar med 45 hp</p> <p>Nienke de Jong, Nederländerna, går ESD400, kull HT20, klar med 45 hp</p> <p>Karin Kers, Sverige, går ESD400, kull HT20, klar med 45 hp</p> <p>Paul Holmer, går ESD400, kull HT20, klar med 45 hp</p>	Engelska
13.00-14.00	Lärrarrepresentanter	<p>Sally Windsor (ESD101, ESD300) sally.windsor@gu.se</p> <p>Håkan Pleijel (ESD200) hakan.pleijel@bioenv.gu.se</p> <p>Magdalena Svanström (ESD200) magdalena.svanstrom@chalmers.se</p> <p>Rikard Warlenius (ESD400) rikard.warlenius@gu.se</p>	<p>Svenska</p> <p>En lärare kommer troligtvis svara på engelska.</p>
14.10-15.10	Institutions/programledning och t ex studievägledare, studierektorer	<p>Helena Pedersen, programledare helena.pedersen@gu.se</p> <p>Maria Svensson, utbildningsansvarig maria.svensson@ped.gu.se</p>	Svenska

		Elisabeth Bergius, utbildningshandläggare Elisabeth.bergius@gu.se	
--	--	--	--

22 april

8.30-9.15	Avnämare/externa intressenter och/eller alumner	jennifer.jakob@gmx.at	Engelska
9.30-10.15	Återföring till fakultetsledning och institutionsledning/motsvarande	Maria Svensson, utbildningsansvarig Helena Pedersen, programledare	Svenska
10.30-14.00	Bedömargruppen arbetar enskilt med bedömarutlåtande		